

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

FOTO: ARCHIV

Kozí hřbety – pískovcové skály
v nejvýchodnějším cípu Lužických hor.

gangy provézt kradená auta směrem na východ a jinak tomu nebylo ani za minulého režimu.

Pradávné obchodní stezky

První osídlení tohoto regionu je úzce spojeno s obchodními stezkami, které tudy vedly od dávnověku. Z těch časů se mnoho památek nezachovalo, ojedinělé nálezy však nasvědčují tomu, že alespoň jedna pochází už z doby bronzové a halštatské. Také v časech římského císařství tudy procházeli obchodníci, o čemž svědčí nálezy jejich mincí. Něko-

lik se jich našlo na Hvozdu, jenž byl symbolem tohoto území po dlouhá staletí.

Ve středověku protínaly Lužické hory tři zemské stezky. Dvě z nich vycházely z německé Žitavy, jedna vedla přes Jablonné v Podještědí na Mladoboleslavsko, druhá mířila přes Cvikov do České Lípy a do Prahy. Po východním a západním okraji Lužických hor vedly další dvě, a to přes Hrádek a Českou Kamenici. Podle těchto stezek a vodních toků pronikali do pohraničních hvozdu první slovanští obyvatelé.

Romantické zříceniny

V hlubokých lesích Lužických hor řádili od pradávna lapkové, a proto bylo třeba zemské stezky chránit. Jejich nejdokonalejší ochrana vznikla za panování Karla IV. Zbytky strážních hradů najdeme prakticky na celém území hor. Dnes jsou z nich jen trosky a rozvaliny. Jedním z takových hradů býval Roimund. Najdete ho hluboko v lesích poblíž silnice vedoucí z Bílého Kostela směrem na Jitavu, dostat se k němu můžete i ze železniční zastávky v Machníně. Roimund (název prý vznikl z francouzských slov roi – mont, královská hora, na počest krále Karla IV.) založil Jan z Donína v roce 1347. Koncem čtrnáctého století však začaly v okolí řádit loupeživé tlupy v čele s Janem z Vartenberka, jenž se v roce 1414 hradu zmocnil. Poté se na Roimundu vystřídal několik majitelů. Údajně ho zničili v roce 1442 Lužičané. Poslední historická zmínka o hradu je v listině Jiřího z Poděbrad z roku 1460. V ní se už píše o zbořeném hradu Roimund, jenž nebyl nikdy obnoven. V jeho zříceninách nalézaly dlouhá desetiletí útočiště loupeživé tlupy.

Až na vrcholky hor

Nejoblíbenějším turistickým cílem Lužických hor je od konce 18. století Hvozď (Hoch-

Jak se tam dostat

Do Jablonného v Podještědí je to z Prahy 115 km, cesta vám potrvá zhruba dvě hodiny. Pojedete na Mladou Boleslav, přes Mnichovo Hradiště a Mimoň. Využít můžete také autobus, z Prahy-Černého Mostu jste (s přestupem v Liberci) v Jablonném za 1 h 40 min. Do Nového Boru, Svoru nebo Dolního Podluží u Jiřetína pod Jedlovou jezdí přímý spoj z pražského nádraží Holešovice.

MAPA: © KARTOGRAFIE PRAHA

wald). V roce 1821 na něj vystoupil bývalý rakouský císař Ferdinand I. Dnes je na jednom ze dvou vrcholů Hvozdu turistická chata německého majitele, na druhém pětadvacet metrů vysoká rozhledna, postavená v roce 1892. Oba ostrohy podlouhlého kopce turisté vyhledávají pro pozorování východu slunce.

Nejvyšším vrcholem Lužických hor je však Luž (793 m). V análech ze 16. století se o ní mluví jako o Špičáku, později ji místní lidé nazývali Polední horou. Při pozorování z německé obce Waltersdorf (zachovala lidová architektura) stojí slunce v pravé poledne přesně nad vrcholem. Název Luž je prvně uváděn až v roce 1909. První dřevěnou hospodu na vrcholku postavili v roce 1823. Využívali ji hlavně pašeráci a pytláci. Pozdější chata vznikla v roce 1879, ale ta už sloužila hlavně turistice. Stála na území dvou států, měla dvě popisná čísla a dvě poštovní schránky. Majitel ji zapálil (prý úmyslně) 1. ledna 1946.

Celkem deset vrcholů Lužických hor přesahuje nadmořskou výšku 700 metrů. Kromě Hvozdu a Luže to jsou například Jedlová (774 m), krásně tvarovaný a výrazný Klíč (760 m), Studenec (736 m), Velký Buk (736 m), Malý Buk (712 m), Weberberg – Pěnkavčí vrch (792 m) a Bouřný (703 m).

Mařenice, Krompach a Petrovice

Obec Mařenice leží ve středu turisticky zajímavých míst: Dolní a Horní Světlá, Krompach a Mařeničky. Vznikla ve 14. století při cestě do Žitavy. Je zde mimo jiné kostel sv. Máří Magdalény, který dala postavit v letech 1699 až 1714 vévodkyně Františka Toskánská. Most přes Svitávku zdobí barokní →

FOTO: JIŘÍ STEJSKAL

Křížová cesta, tvořená jedenácti rokokoovými kaplemi s kamennými reliéfy,
na Křížové hoře u obce Jiřetín pod Jedlovou.